

Folketinget
2. Udvalgssekretariat
Christiansborg
1240 København K

Hou, den 28. april 2008

Tak for indbydelsen til at deltage i høring om implementering af ungdomsuddannelse til unge med særlige behov den 2. april 2008. Mødet gav anledning til to reaktioner:

- 1) Undervisningsudvalget inviteres hermed til at besøge Egmont Højskolen ved given lejlighed. Skolen vil naturligvis gerne være vært ved et måltid i forbindelse med besøget. Skolen har pt. 130 elever, hvoraf ca. halvdelen har et handicap i et eller andet omfang. Af denne gruppe er 8 startet på den 3-årige ungdomsuddannelse, men af den elevflokk som slutter sit ophold den 21. juni er der 15-20 potentielle elever til den nye uddannelse. Nyt elevhold starter den 10. august.
- 2) Under høringen tillod jeg mig at mene, at man i forhold til lov 564, burde iagttage sektoransvarlighedsprincippet i langt højere grad end tilfældet er. Dette vil jeg gerne uddybe. I februar 2003 udgav regeringen en Handlingsplan for handicapområdet, hvoraf det på side 5 fremgår, at LIGEBEHANDLING, KOMPENSATION og SEKTORANSVAR er kendetegnende for dansk handicappolitik.

Med elever fra hele landet og med en stor variation i diagnoser (grader af handicap - både fysisk og kognitivt og i kombination) undres vi såre over, hvem der får tilkendt pension og hvem der ikke gør. Problemet hober sig op i gråzonen og det kunne have været løst, hvis sektoransvarlighedsprincippet havde været fastholdt.

En eksemplarisk historie (med ændrede navne) herfra skolen vil kunne illustrere noget af problemet. Storebror Niels var elev her for 3 år siden og lillebror Hans er elev her nu. Niels afsluttede 10. klasse på efterskole. Kom hjem og begyndte i gymnasiet. Halvt henne i 1.g fik han SU som hjemmeboende. Efter 2. g droppede han ud for at starte på HTX. Efter HTX tog han en periode på 18 uger som højskoleelev og handicaphjælper. Under højskoleopholdet blev han sikker på, at han skulle i tømrerlære. Niels er nu 26 og mangler 1 år af sin læretid. Overvejer at læse videre, selvfølgelig på SU.

Lillebror Hans er 19 år. Han er født med cerebral parese (spasticitet) og skal have hjælp til alt, bortset fra at tænke. I folkeskolen blev han støttet i henhold til folkeskolelovens § 20.2. På grund af en del sygdom og hospitalsindlæggelser sluttede han med "11. klasse". Det var folkeskolens skøn, at Hans med den nødvendige støtte, ville kunne klare det almene gymnasium. Fire måneder henne (ultimo november) i 1. g meldte Hans sig ud af gymnasiet. Arbejdspresset var alt for stort i forhold til hans fysiske og kognitive kræfter. I gymnasietiden fik Hans SU.

Hans ønskede derefter at starte på den 3-årige ungdomsuddannelse i januar 08. Nu opstod der for alvor problemer. UU vejlederen indstillede Hans til uddannelsen og kommunalbestyrelsen ville godt godkende uddannelsesplanen, men hvad skulle han leve af? Kommunen tilbød forrevalidering (kontanthjælp). Både Niels og Hans har en børneopsparing + arv fra bedstefaderen - i alt 200.000 kr. hver. Begge vil de "gemme" pengene til de skal etablere sig. Niels har levet af SU og lærlingeløn. Ingen problemer. Og formuen er stadig intakt. Hans skal have brugt 190.000 kr. af sin formue, før han

kan modtage kontanthjælp. Forældrene og Hans beslutter derfor at ansøge om pension. Ansøgningen bliver i første omgang afvist, da alle revalideringsmuligheder ikke er udtømt. På baggrund af Beskæftigelsesministerens svar i folketinget den 13. februar 2008 på spørgsmål 673, bliver sagsbehandleren "pålagt" at fremme sagen om pension til Hans. Er dette ligebehandling? Hans ønsker at blive behandlet som sin storebror med den nødvendige KOMPENSATION.

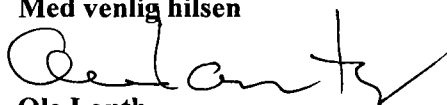
Med den forsørgelseskonstruktion, der er en følge af Lov 564, bliver det kommunen der afgør, hvilket forsørgelsesgrundlag der bliver bestemmende for de unges liv. For alle andre er det valg af uddannelse og studieaktivitet. Selvfølgelig er førtidspension meget mere fordelagtig end SU, men LIGEBEHANDLING er det ikke. Flere af vores elever finder det direkte stigmatiserende. Er det ikke rimeligt at unge – også unge med handicap – skal fornemme en vis økonomisk tilbageholdenhed fra det 18. til det 25. år. I Claus Hjort Frederiksens svar til René Skau Björnsson den 21. februar 2008 fremgår det: "Hvis de unges arbejdsevne er varigt nedsat, kan de modtage førtidspension." Hvornår ved man det? Hvis de endnu ikke har haft mulighed for at uddanne sig med den nødvendige specialpædagogiske støtte, hvordan kan man så vide, at arbejdsevnen er varigt nedsat?

Den "normale" Niels kan med SU fra uddannelsessektoren "fjumre" rundt før han finder sig tilrette i uddannelsessystemet, den "handicappede" Hans, skal vurderes i forhold til arbejdsmarkedssektoren, hvad enten det bliver kontanthjælp eller pension han skal have som forsørgelsesgrundlag. Er det på grænsen til diskriminering?

Ikke uden grund advarede flere høringsvar mod disse sagsbehandlingsforlængende og ansvarsforflygtigende sammenstød mellem flere sektorer. Lov 564 skal jo netop sikre, at en gruppe unge med særlige behov ... "opnår personlige, sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt og eventuelt til videre uddannelse og beskæftigelse.."

Som nævnt i indledningen vil vi meget gerne have besøg af uddannelsesudvalget her på Egmont Højskolen, hvor vi kan fremvise en inkluderende højskole både hvad indhold og tilgængelighed angår. Udvalget kan også i mødet med ansatte og elever drøfte muligheder og barrierer for unge med særlige behov.

Med venlig hilsen

Ole Lauth
forstander